

[Mølgaard.]

kedets Tillægspension, men er der noget, det ikke er, så er det arbejdsmarkedets. Det var i sin tid et resultat af, at man ikke kunne komme igennem med en overenskomst ad anden vej end ved ad lovgivningsvejen at tvinge en overenskomst ned over arbejdsmarkedets parter og derunder prøve at lave lidt sukkerlage uden om en bitter pille, som man kaldte ATP. Der var næppe nogen på arbejdsmarkedet, der kunne drømme om, at det her havde været noget, der kunne få en urafstemning til at gå igennem, for så tyndt var sukkerlaget dog, at det var til at gennemskue, at det her fremfor alt var administration, besvær og meget små skillinger til den enkelte.

Det skal ikke underkendes, at ATP har en funktion, idet mange bække små som bekendt gør en stor å, og der er en stor kapital indbetaling af samtlige lønmodtagere i dette land, selv om det er småskillinger for hver enkelt og bliver til småskillinger, når de udbetales igen, sådan at ingen pensionist ærlig talt føler nogen særlig glæde ved denne ATP-ordning, selv om det koster en urimelig mængde besvær.

Dette system er der ingen grund til at oprettholde. Det tjener ikke noget formål. Det mest positive, man kan sige om ATP, er, at det skaber heller ikke de store uligheder. Det skaber et vist apparat for en vis investeringsmulighed i erhvervslivet og dermed styring af nogle investeringer. Der har indtil nu været grænser for, hvor meget man er gået ind i en samfundsstyring af investeringerne gennem ATP-fonden. Selv med disse begrænsninger kan det dog godt være, det er rart at sidde i bestyrelsen for ATP, men det er ikke rart at være bidragyder eller nyder i forhold til ATP.

Det er et organisationscentralistisk instrument, der ikke er meget værd for den enkelte danske borger, pensionist eller ikke pensionist.

Det tredje problem, jeg vil beskæftige mig lidt med, er det forhold, at vi har pensionsforskelle i øjeblikket, afstemt efter indkomst- og formueforskellighederne blandt pensionisterne. Af hensyn til incitamentet til opsparing og af hensyn til, at der er behov for en principiel ligestilling af enhver, er det et rigtigt princip at arbejde henimod, at der skabes ligestilling, men om det skal ske her og nu, kan der nok være grund til at sætte spørgsmålstegn ved, når vi ser, hvilke store beløb det drejer sig om for at skaffe denne ligestilling. Havde vi stået i den finansielle situation, at vi havde haft rige-

ligt at dele ud af til højre og til venstre, kan det vel være, at der var grund til at prioritere denne opgave som noget af det første, man kastede sig over. Men i betragtning af, at sociale systemers primære opgaver vel egentlig må være at løse egentlige sociale opgaver, er det nødvendigt i den nuværende situation at prioritere på en sådan måde, at man spekulerer på, at man i en arbejdsløshedssituation før en sådan regulering nok har brug for at sikre sig bedre adgang til førtidspensionering uden nedslag i pensionen og at harmonisere i forhold til hele det øvrige sociale apparat. Der er en arbejdsløshedslovgivning, en invalidepensionslovgivning og en folkepensionslovgivning og forskellige andre sociale lovgivninger, som rigtignok trænger til en harmonisering indbyrdes, således at man ikke kommer ud for de uligheder med skæve fordelingsvirkninger og uhensigtsmæssige dispositioner, der er de klare følger.

Der er i øjeblikket nogle skævheder, som opstår i anledning af, at den enkelte selv går hen og forsikrer sig for at betrygge sin alderdom i en større grad, end de almindelige pensioner som sådan giver anledning til. Der fremdrages i den forbindelse fra forskellig side en god portion forargelse over, at disse forsikringsmuligheder i vid udstrækning sker med skattefradrag. En god portion af disse opsparingsordninger, forsikringsordninger, er da trods alt beløb, der senere bliver beskattet i forbindelse med udbetalingen, men på dette punkt vil jeg nok sige, at den forargelse, der fremvises fra forskellig side, ligesom bør tages med det gran salt: man må overveje, hvad konsekvensen ville have været, hvis man ikke havde disse ordninger og ikke havde disse incitament, for den statsfinansielle situation. Hvor meget større ville det offentliges forpligtelser til at dække sociale nødsituationer ind blive, hvis vi ikke havde disse incitament?

Vi er ikke vældig fastlåste, for vi kan godt se, at der kan være grundlag for denne forargelse, fra retsforbundets side, men vi vil godt have et gran salt på denne forargelse, så den ikke bliver forargelig i sin konsekvens.

Der er dem, der slår til lyd for en indtægtsbestemt tillægspension, sådan at pensionen cementerer de forskelligheder, der er i indkomsterne igennem arbejdslivet, i de arbejdsaktive år. Det er tanker, som vi fra retsforbundets side bestemt må vende os imod. Det lighedsbegreb, der er lagt ind i disse cementeringer af ulighederne, sådan at det er procentligheder,